

Lakialoite 122

Riitta Prusti /sd ym.: Lakialoite laiksi tuloverolain muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteessa esitetään tuloverolain muuttamista siten, että yksityisten henkilöiden antamat vähintään 500 markan ja enintään 20 000 markan suuruiset lahjoitukset sellaiselle verohallituksen nimeämälle suomalaiselle yhdistykselle, laitokselle tai säätiölle, jonka varsinaisena tarkoituksena on humanitäärinen työ, säädettäisiin

vähennyskelpoisiksi. Humanitäärisellä työllä tarkoitetaan sellaista toimintaa, joka kohdistuu yksittäisen ihmisen tai ihmisryhmän elämäntilanteen helpottamiseen Suomessa tai ulkomailla esimerkiksi kouluttamalla, jakamalla avustuksia tai aktivoimalla muuhun yksilön hyvinvointia lisäävään toimintaan.

PERUSTELUT

Julkisen sektorin lisäksi joukko yleishyödyllisiä yhteisöjä harjoittaa ansiokkaasti toimintaa yhteiskuntamme syrjäytyneiden hyväksi. Kansalaisjärjestöt ovat varsinkin lamavuosien aikana aktivoituneet ja osallistuvat merkittäväällä panoksella yhteiskunnan hyvinvoinnin ylläpitämiseen. On yhteiskunnan edun mukaista tukea sellaista varainhankintaa, joka kohdistuu tähän toimintaan. Lakialoitteessa esitetään siksi vähennysoikeuden myöntämistä tätä toimintaa harjoittaville yleishyödyllisille yhteisöille, laitoksille ja säätiöille annettujen lahjoitusten osalta. Nämä yhteisöt täydentävät työllään julkisen sektorin palvelujen katveita. Niiden merkitystä yhteiskunnallemme 1990-luvun alussa koetun laman aikana ja sen jälkeen ei voi kiistää. Yhteiskunnan kannalta niiden merkitys on jatkuvasti kasvanut. Kolmannen sektorin tekemän työn merkitys korostuu, kun otetaan huomioon se, että käyttöön tulleen yhdistelmätuen avulla työllistetään tämän vuoden aikana 10 000 pitkäaikaistyötöntä muun muassa humanitääristä työtä tekeviin yhteisöihin.

Verottaja ja muut kontrolliviranomaiset ovat

tehostaneet viime aikoina erilaisten yleishyödylliseksi itsensä ilmoittaneiden järjestöjen toiminnan tarkastuksia. Väärinkäytösten estämiseksi se on välttämätöntä. Tämä ei kuitenkaan saa aiheuttaa sitä, että myös ne järjestöt, joiden toiminta on asiallisella pohjalla, joutuvat sijaiskärsijöiksi. Lakialoitteessa lähdetään siitä, että vähennysoikeus myönnetään vain niille yhdistyksille, laitoksille tai säätiöille, jotka verohallitus on erityisesti nimennyt. Lakialoitteessa on tarkoituksella jätetty avoimeksi ne tarkat toimintamuodot ja kohteet, joihin annettavat lahjoitukset ovat verotuksessa vähennyskelpoisia. Humanitäärisen työn käsite on laaja, mutta toisaalta ei ole haluttu tehdä keinotekoisia rajoja eri avustusmuotojen tai kohteiden välille. Lain kiertäminen on estetty sillä, että yhdistyksen, laitoksen tai säätiön on haettava edellä mainittu verohallituksen nimeäminen ennen kuin sille annettavat lahjoitukset ovat verotuksessa vähennyskelpoisia.

Yksityiset ihmiset ovat valmiita tekemään lahjoituksia humanitäärisen toiminnan tukemiseen, mutta vähennysoikeuden puuttuminen on osaltaan vaikuttanut niiden suuruuteen.

Lakialoitteesta aiheutuvat verotulojen menetykset ovat vaikeasti ennustettavissa, koska tämä riippuu tehtävien lahjoitusten määrästä. Toisaalta se työ, jota nämä järjestöt tekevät esimerkiksi lasten päihdeongelmien ehkäisemiseksi, on osaltaan keventämässä valtion menoja sekä lyhyellä että pitkällä tähtäimellä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että Eduskunta hyväksyisi seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

tuloverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 30 päivänä joulukuuta 1992 annettuun tuloverolakiin (1535/1992) uusi 98 a § seuraavasti:

98 a §

Lahjoitusvähennys

Verovelvollinen saa vähentää puhtaasta ansiotulostaan valtion- ja kunnanverotuksessa vähintään 500 markan ja enintään 20 000 markan suuruisen rahalahjoituksen, joka on tehty humanitääristä työtä edistävään tarkoitukseen vero-

hallituksen nimeämälle suomalaiselle yhdistykselle, laitokselle tai säätiölle, jonka varsinaisena tarkoituksena on humanitääriäinen työ Suomessa tai ulkomailla.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1999.

Helsingissä 4 päivänä marraskuuta 1998

Riitta Prusti /sd
Valto Koski /sd
Heikki Koskinen /kok
Janne Viitamies /sd
Osmo Soininvaara /vihr

Jorma Kukkonen /sd
Veijo Puhjo /va-r
Anneli Jäätteenmäki /kesk
Tuija Pohjola /sd
Satu Hassi /vihr

Esko Helle /vas
Osmo Kurola /kok
Maija-Liisa Veteläinen /kesk
Irina Krohn /vihr
Päivi Räsänen /skl